

Underviser: Tidl. Sognepræst Bente Asschenfeldt, Bandholm De reddede og de druknede i nordisk kirkekunst.

Med udgangspunkt i bogen:

Sømanden og døden - En ikonografisk skitse om de druknede og de reddede i nordisk kirkekunst af Carsten Bach Nielsen

vil vi prøve at se, hvordan man i tidens løb har forholdt sig til havet som en farlig arbejdsplads?

Den første aften ser vi på tiden til og med Reformationen. Hvordan prøvede man at sikre de søfarende? Hvilke helgener og guder kunne påkaldes? Hvordan mindedes man dem, der ikke kom hjem?

Den anden aften ser vi på tiden efter Reformationen og op til i dag.

Begge aftener belyses emnet ved hjælp af kalkmalerier, epitafier, gravskrifter og forskellige genstande, der enten viser taknemmelighed over redninger, der lykkedes eller er mindesmærker over omkomne.

Underviser: Tidl. sognepræst Bente Asschenfeldt, Bandholm Ansgar og hans virke.

I sommeren 2018 udkom:

Torben Bramming: Da vikingerne mødte korset. Ansgar og missionen mod nord.

I årene 2008-2012 blev der ved arkæologiske udgravninger i Ribe fundet en stor kristen kirkegård med ca. 3000 begravelser fra 860-1050, hvilket svarer til 10-15 kristne begravelser årligt.

Det tyder på, at der allerede fra Ansgars tid har været en kristen menighed i Ribe.

Betyder det så, at kristendommen har vundet indpas i landet 100 år før Harald Blåtand?

Underviser: Sognepræst Jesper Bacher, Tirsted Johannes Horstmann (1915-1999) – En pilgrimsteolog med begge ben på jorden.

Johannes Horstmann var en dansk sognepræst og teolog, som havde embede forskellige steder i Jylland og siden på Østerbro i København.

Han var også en sprænglærd teolog og myreflittig skribent og foredragsholder, som gennemtænkte den kristne troslære med lidenskab og dybde. For Johannes Horstmann var Bibelen ikke en gammel bog, men en myndig røst, verden ikke alt og målet himlen. Johannes Horstmann var ikke det fjerneste interesseret i at følge med tiden, men han fulgte sin tid med skarphed og indsigt og skrev også om emner som socialisme, Danmarkshistorie, nationaløkonomi og Glistrup-dommen i teologisk perspektiv. For Horstmann var mennesket grundlæggende en pilgrimsvandrer på vej mod Guds rige, men derfor går hans teologi ingenlunde med skyklapper.

Underviser: Sognepræst Henrik Gade Jensen, Gløslunde Kirkearkitektur i efterkrigstiden – Holger Jensens kirker.

Arkitekt Holger Jensen (1918-2004) har bygget 49 kirker i efterkrigstiden. De er præget af at være moderne og tilpasset tidsåndens arkitektoniske stil og vendt mod en traditionalistisk og historiserende tendens, som især kendes fra kirkebyggerier i 1800-tallet og op til Anden Verdenskrig, hvor man skulle kunne se, at en kirke var en kirke. Holger Jensens kirker bærer således ikke særligt præg af at skulle være religiøse institutioner, og er heller ikke særligt monumentale.

De er funktionelle og fleksible og velegnede til en moderne menighed med mange forskellige aktiviteter i kirkerummet.

Jeg vil gennemgå udvalgte kirker af Holger Jensen og se dem i sammenhæng både med tidligere og senere kirkearkitektur. Samtidigt lægger det op til en generel debat om kirkekunst.

Underviser: Sognepræst Rebekka Maria Brandt Kristensen, Søllested Kvinderne i Bibelen

Når man tænker på kvinder i den jødiske og kristne bibel, handler det normalt om den undertrykkelse, de led under i et udpræget patriarkalsk samfund. Vi hører historier om, at Eva fik skylden for Adams handlinger og om, hvordan Batseba fristede David.

Men det er også historier om stærke, selvstændige, mangesidede og modige kvinder. Det er kvinder, der tog ansvar for deres skæbne og lever i et samfund, hvor det var næsten umuligt. Det er historier om kvinder med snarrådighed og handlekraft, om list og snilde, og om at finde rum inden for rammer, der undertiden er ganske snævre. Disse kvinder var de oprindelige feminister.

Underviser: Lektor ved Vordingborg Gymnasium Tove Niclasen, Vignæs Rasmus Rerav

Da Luthers skrifter efter Reformationen skulle udbredes til befolkningen, spillede den lollandske præst Rasmus Rerav en vigtig rolle. Han oversatte skrifter af Luther og andre af de reformatoriske forfattere til dansk og stod for udgivelsen af en folkelig salmebog med bønner og skriftsteder, som er den tidligste forløber for den salmebog, vi kender i dag. Nogle af salmerne havde han forfattet selv, andre var oversat fra tysk eller latin.

Han begyndte sit liv i Vejleby og fik sit første embede i Vignæs. Allerede efter et par år blev han præst ved Helligåndshospitalet i København, hvor kongen, Frederik den 2 blev opmærksom på den dygtige præst og skribent. Da præsteembedet i Rødby blev ledigt, beordrede kongen Rerav ansat her, skønt menigheden foretrak den hidtidige kapellan som sognepræst. Dette førte til en lang række stridigheder mellem præst og menighed, og der blev aldrig fred mellem de to parter. Rerav døde i Rødby i 1582.

Underviser: Lektor ved Vordingborg Gymnasium Tove Niclasen, Vignæs Forestillinger om dødsriget og livet efter døden - 1

I de fleste kulturer har man gjort sig forestillinger om, hvad der sker efter døden. Ofte sammenvæves forskellige tanker om dødsrige, dom, straf, belønning og muligheden for kontakt mellem døde og levende til et sæt af tanker og ideer, som det ikke altid er så nemt at forstå for den, der står uden for den pågældende kultur.

Vi vil se på vidnesbyrd fra myter, litteratur og billedkunst, som kan fortælle om forskellige tiders syn på døden, dødsriget og muligheden for at genopstå fra de døde.

Grækerne og romerne havde en forestilling om en form for skyggetilværelse efter døden, hvor den dodes skæbne i underverdenen var afhængig af, at de levende sørgede for en ordentlig begravelse og udførte bestemte ritualer for at tilfredsstille guderne. Vi kender først og fremmest til disse forestillinger fra de store litterære værker som Iliaden, Odysseen og de græske tragedier.

Én ting var alle enige om i den græsk-romerske kultur: man kunne ikke genopstå legemligt fra de døde. Denne tanke var til gengæld ikke fremmed for jøderne.

Underviser: Lektor ved Vordingborg Gymnasium Tove Niclasen, Vignæs Forestillinger om dødsriget og livet efter døden - 2

Den mest centrale tanke i den kristne tro er, at døden kan overvindes. Hvordan kommer denne forståelse til udtryk i Det Nye Testamente og i de tidligste menigheders tro og gudstjenesteliv.

I løbet af Middelalderen kom tanken om dommedag og dommens konsekvenser for efterlivet til at spille en central rolle, og disse tanker har været genstand for kunstnerisk bearbejdelse af bl.a. maleren Michelangelo og forfatteren Dante.

Med Reformationen ændrede synet på dom og efterliv sig afgørende, og vi ser på Luthers syn på sagen og beskæftiger os med litterære værker og billedkunsværker, som udtrykker denne nye forestilling.

Underviser: Provst Anne Birgitte Villadsen, Sakskøbing Gudstjenestens hvorfor vi gør, som vi gør

Så gør vi såd'n når til kirke vi går... Sådan synger vi i sidste vers af den gamle børnesangleg "Så går vi rundt om en enebærbusk". Men hvad gør man egentlig, når til kirke man går?

Foredraget denne aften handler om gudstjenestens hvorfor vi gør, som vi gør, om hvor ordene eller måden kommer fra, hvad man kan ændre, og hvad der skal stå fast, hvis det skal være en gudstjeneste.

Læs mere udførlige omtaler på hjemmesiden www.teologihøjskolen.dk